

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobkyně **S. S.**, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM**, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 11. 2012, čj. OAM-42/LE-LE05-ZA04-2012, t a k t o :

I. Žaloba se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Soudu byla doručena včasná žaloba žalobkyně, směřující proti rozhodnutí žalovaného správního orgánu, kterým nebyla žalobkyni udělena mezinárodní ochrana, a to s odkazem na ust. §§ 12 – 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Žalobkyně namítala, že správní orgán dostatečně nezhodnotil, že v případě návratu do vlasti bude jednoznačně vystavena ohrožení na životě a zdraví, důvodem její žádosti o azyl jsou závažné zdravotní problémy, které nebyly v zemi původu adekvátně řešeny. Trpí epilepsií a neurovegetativní dystonií, což jí způsobuje bolesti hlavy a špatný zrak, musela být opakovaně hospitalizována, užívá pravidelně léky a dochází k lékařům. Pokud by se vrátila, nebyla by jí poskytnuta

adekvátní léčba, dostupnosti a reálnosti zdravotní péče nevěnoval správní orgán patřičnou pozornost. Nebyly obstarány žádné podklady, ani jiné informace, přesto je tvrzeno, že žalobkyni pro případ návratu nehrozí žádné ohrožení. Správní orgán přitom žalobkyně opakovaně informovala o nedostupnosti léčby v zemi původu, ten se však tímto nezabýval. Nehodnotil ani její sociální a ekonomickou situaci pro případ návratu, tedy, jak by v zemi původu mohla se svými zdravotními problémy přežívat, nemá tam žádné zázemí, ani bydlení. Nedošlo k hodnocení postupu země původu, pokud by se tam vrátila jako zdejší žadatel o azyl. Žalobkyně navrhla zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

Žalovaný správní orgán se písemně k žalobním námitkám žalobkyně vyjádřil přípisem ze dne 25. 1. 2013, uvedl, že námitky za oprávněné nepovažuje, s odkazem na obsah správního spisu pak uzavírá, že jeho rozhodnutí je v souladu se zákonem o azylu i jednotlivými ustanoveními správního řádu. Ve věci žalobkyně byl zjištěn skutečný stav věci, žalovaný se zabýval všemi okolnostmi, které žalobkyně sdělila v průběhu řízení, opatřil si potřebné podklady pro vydání rozhodnutí. Skutečnosti, které by mohly vést k udělení mezinárodní ochrany, žalobkyně neuváděla, jejími zdravotními obtížemi se žalovaný zabýval, nezjistil však, že by se jednalo o jakkoliv mimořádný stav, který by odpovídal ust. § 14 zákona o azylu. Z důvodů zdravotních obtíží žalobkyně není pravidelně hospitalizována v nemocnici, epileptické záchvaty v důsledku užívání medikace zcela ustoupily, na zdejším území není podstupována žádná specializovaná léčba. V zemi původu má žalobkyně zázemí u otce. Nižší úroveň či dostupnost lékařské péče na Ukrajině nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, v zemi původu bude žalobkyně pro případ návratu ve stejném postavení a bude mít stejné možnosti léčby jako mnoho spoluobčanů, majících obdobné zdravotní problémy. Žádné orgány ČR neposkytují úřadům či orgánům Ruské federace žádné informace o tom, kdo žádá v ČR o azyl, případné obavy v tomto směru jsou proto u žalobkyně neopodstatněné. Dále pak žalovaný uvádí, že situací osob, které pocházejí z Ruské federace, podaly si žádost o azyl v zahraničí a vracejí se do země původu, se zabýval, obstaral si příslušné podklady, žalobkyně nijak v průběhu řízení na svých právech zkrácena nebyla. Správní orgán z uvedených důvodů navrhuje zamítnutí žaloby.

Žalobkyně se dne 7. 3. 2013 vyjádřila k přípisu žalovaného, uvedla, že posouzení důvodu, hodného zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, není podrobné, dostupnost lékařské péče není doložena. Její sociální a ekonomická situace nebyla nijak hodnocena, žalobkyně poukazuje na limitaci správního orgánu obecným zákazem libovůle, plynoucí z ústavně chráněných náležitostí demokratického a právního státu (rozsudky NSS sp. zn. 3 Azs 12/2003 a 4 Azs 31/2003). Smysl institutu je vymezen rozhodnutím NSS ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 2 Azs 8/2004 tak, že spočívá v tom, aby rozhodující orgán měl možnost poskytnout azyl dle § 14 zákona o azylu i v situacích, na něž nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativním výčtem ust. § 12 a § 13 zákona o azylu, avšak v nichž by přesto bylo nehumánní azyl neposkytnout.

Jak plyne ze správního spisu, žalobkyně podala žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice dne 16. 2. 2012, v žádosti uvedla, že je státní občankou Ruské federace, ruské národnosti, její otec S. S. žije ve Volgogradu, matka a bratr žádají o mezinárodní ochranu spolu s žalobkyní. Žalobkyně je svobodná, do 3. 10. 2011 pobývala ve Volgogradu, poté do 13. 2. 2012 v Belgii v Bruselu. Vyznává náboženství jehovistů, nikdy nebyla politicky organizována. Má nedokončené středoškolské vzdělání, nikdy nepracovala. Jako důvod odjezdu z vlasti označila zdravotní důvody a tamní péči, pro kterou hledala humanitární azyl, má časté bolesti hlavy, lékaři nedokázali její potíže diagnostikovat. Rodina odjela autobusem do Moskvy, letěla do Prahy a odtud jela autobusem do Bruselu. Tam požádali o azyl, ale vrátili je do ČR. Zde by žalobkyně chtěla dokončit školu, získat nějakou kvalifikaci a žít a pracovat. Pro případ návratu do vlasti se ničeho neobává, svůj zdravotní stav popsala tak, že má epilepsii, problémy s očima (krátkozrakost a astigmatismus – 4,5 dioptrie).

Dne 24. 2. 2012 byl s žalobkyní za přítomnosti její matky, paní N. S., proveden pohovor, v jehož rámci uvedla, že se narodila ve Volgogradu, ukončila tam 10 tříd, do 11. třídy nenastoupila, protože odjeli. V Rusku zůstal její otec, má tetu ve Volgogradu a druhou v Moskvě. Dědeček žije v Belgii, kde se léčí. Přijela s matkou a bratrem, jeli do Belgie se léčit, nyní by toto chtěli v ČR. Má epilepsii a neurovegetativní dystonii, často trpí silnými bolestmi hlavy, lékaři v Rusku nemohli přijít na příčinu jejích bolestí. Dvakrát do roka, na jaře a na podzim se žalobkyně musí léčit v nemocnici, vždy tam leží několik týdnů. Dávali jí léky Dipokin-Chrono 500, do očí si kapala kapky. V Rusku nebyla spokojená ani s léčbou bratra, dávali mu spoustu léků a injekcí, jeho zdraví se trochu zlepšilo před dvěma roky, ale předtím to bylo hrozné. S lékaři v Rusku má rodina špatné zkušenosti i v případě dědečka, ten odešel z Ruska proto, aby se za hranicemi léčil, v Belgii mu zachránili život, je z něho úplně jiný člověk. Řekl jim, aby přijeli, že jim taky pomohou. Nedávno mu zjistili rakovinu žaludku, čeká ho ještě operace, lékaři říkají, že tam má být ještě dva roky. Do ČR byli navraceni, neboť měli české vízum. Přála by si, aby jí zde byla řádně vyšetřena hlava, bratrovi aby mohli operovat nohu. V Rusku to není možné, nemají pracoviště, kde by mohl současně být i psychiatr. Jednou ho tam chtěli operovat, ale udělalo se mu špatně po psychické stránce, takže to nebylo možné. Chtěla by být kuchařkou, ale s ohledem na její zdravotní stav to není možné, tak kadeřnicí nebo manikérkou. S otcem má velmi dobrý vztah, stýská se jí po něm, když byli v Belgii, volal jim a o všem s ním hovořili. Pokud by se navrátila do vlasti, nic hrozného by se nestalo, vše by bylo jako dřív. V rámci pohovoru dne 27. 6. 2012 pak žalobkyně vypověděla, že její zdravotní stav je v současné době normální, byla s matkou u neurologa, poslal je na EEG, další zprávy se dozví 3. 7. při kontrole. Užívá Depakine chrono, což jí předepsal lékař ve Volgogradu, zdejší lékař toto potvrdil, má epilepsii. Od doby, co užívá tento lék, záchvaty nemá, ale bolí ji hlava. Pro neurovegetativní dystonii byla hospitalizována vloni v létě po dobu 2 týdnů, řekli jí, že se jí zužují cévy a od toho jsou tyto problémy. Český lékař jí ale řekl, že to může být i migréna. O odjezdu z vlasti rozhodla matka, chtěli pomoci bratrovi, aby mu byla stanovena správná diagnóza. Před odjezdem z vlasti bylo dohodnuto, že učitelé

budou chodit za ní domů a vytvoří jí individuální učební plán, ale přišli asi až dva dny před jejich odjezdem. S otcem je žadatelka ve styku, otec telefonuje z Ruska. Otec proti jejich odjezdu nebyl, nejdříve odjel do zahraničí jeho známý, tomu pomohli, pak odjel dědeček, s tímž výsledkem, proto jim volal, aby přijeli též, že tam bratra odoperují a žadatelce stanoví diagnózu. Z nálezů Centra neurologické péče v Rychnově nad Kněžnou ze dne 29. 5. 2012 plyne, že žalobkyně trpí epilepsií a migrénou, po nasazení léčby bez záchvatů. Dne 13. 11. 2012 žalobkyně byla seznámena s podklady, které správní orgán shromáždil za účelem posouzení její žádosti o udělení mezinárodní ochrany, uvedla, že by bylo možné udělat něco s jejíma očima, špatně vidí, k doložení či doplnění ničeho nemá.

Soud napadené výroky rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), konstatoval, že namítaných pochybení v průběhu správního řízení neshledal. Ve svém rozhodnutí soud vyšel ze zjištěného skutkového a právního stavu věci (§ 77 odst. 2 s.ř.s.), tuto rozhodl bez nařízení jednání, a to se souhlasem účastníků řízení (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).

V § 12 upravuje zákon o azylu důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.

Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,

- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11

Předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželu osoby požívající doplňkové ochrany je trvání manželství (partnerství) před udělením doplňkové ochrany cizinci, v případě polygamního manželství, má-li již tato osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.

Žalobkyně ve své žalobě apeluje na udělení humanitárního azylu, uvádí, že její věc nebyla z tohoto pohledu dostatečně posouzena. Správní orgán své tvrzení o dostupnosti léčby v zemi původu nijak nepodložil, nepředložil dokumenty, z nichž by vyplývalo, že žalobkyně má v zemi původu možnost a přístup k adekvátní léčbě, nerozebral ani její sociální a ekonomické podmínky, chybí tak individuální posouzení její věci. Žalovaný byl přitom limitován zákazem libovůle – zde odkaz na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu – viz výše, zdravotní stav žalobkyně nebyl nijak posuzován.

Soud se k námitkám žalobkyně seznámil podrobně s napadeným rozhodnutím a konstatoval, že v postupu a následném rozhodnutí žalovaného správního orgánu v této věci neshledal žádný rozpor se zákonem o azylu či správním řádem, neshledal ani žádnou vadu řízení. Správní orgán na str. 1 a 2 podrobně popsal sdělení žalobkyně v průběhu správního řízení, dospěl k závěru, že důvodem opuštění vlasti byla u žalobkyně snaha vyřešit své a bratrovy zdravotní potíže. Posléze správní orgán zcela adekvátně poukázal na taxativní výčet možností, které by mohly vést k udělení mezinárodní ochrany pro případ pronásledování žadatele z azylově relevantních důvodů v zemi původu ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu, což v případě žalobkyně nebylo. Na základě jí uváděných skutečností (viz výše) nepociťovala ani žádnou z azylově relevantních obav z pronásledování a správnímu orgánu tak nezbylo, než dále zkoumat, zda v daném případě nedochází k naplnění podmínek ust. § 13. Poukázal na znění tohoto ustanovení a dospěl k závěru, že

podmínky pro udělení azylu dle § 13 zákona o azylu naplněny nejsou, zde soud doplňuje, že mu je z úřední činnosti známo, že současně s věcí žalobkyně bylo rozhodováno ve věci její matky, paní N. S. a jejího bratra, A. P., nebyla jim udělena mezinárodní ochrana a jejich žaloby byly pod sp. zn. 29 Az 27/2012 a 29 Az 28/2012 zamítnuty dne 5. 11. 2013 jako nedůvodné. Podmínky ust. § 13 zákona o azylu nebyly shledány po právu. Vzhledem k charakteru námitek žalobkyně pak je zřejmé, že tyto cílí zejména na nedostatečné posouzení podmínek, které by měly naplňovat důvody, hodné zvláštního zřetele, tedy ve vztahu k ust. § 14 zákona o azylu. V tomto odstavci na str. 4 napadeného rozhodnutí správní orgán uvedl, že se v této souvislosti zabýval zejména zdravotním stavem, sociální a ekonomickou situací žalobkyně a přihlédl i k jejímu věku. Seznámil se s lékařskými zprávami, které žalobkyně doložila, sama pak uvedla, že trpí epilepsií a neurovegetativní dystonií, nicméně neuvedla ničeho, co by nasvědčovalo tomu, že jí ve vlasti byla z nějakého důvodu odpírána zdravotní péče, naopak, sdělila, že bývala pravidelně hospitalizována v nemocnici. Její epileptické záchvaty ustoupily po užívání předepsané medikace (stejně jako v ČR), zdravotní potíže byly zohledněny i při studiu, učitelé pro ni vytvořili individuální studijní plán. Na zdejším území žalobkyně nepodstupuje žádnou specializovanou léčbu a jí doložená zdravotní zpráva potvrzuje stabilizovaný zdravotní stav. Za důvod hodný zvláštního zřetele nelze považovat ani její tvrzení, kterým reagovala na seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí (13. 11. 2012), že si v budoucnu najde očního lékaře pro své zrakové obtíže. Ve vlasti má vytvořeno rodinné zázemí, žije tam její otec, s nímž je v pravidelném telefonickém kontaktu. Žádný důvod, hodný zvláštního zřetele tak správní orgán nezjistil. Soud po přezkoumání věci pak neměl, čeho by žalovanému v popsaném postupu a odůvodnění rozhodnutí v tomto směru vytkl. Není pravdou, že by správní orgán neměl podklady pro učiněný závěr, soud je přesvědčen, že na základě žalobkyní sdělených a předložených informací nemohl žalovaný dospět k jinému závěru, než po zhodnocení situace dospěl. Ani soud v žalobkyní uváděných skutečnostech nespatriil žádnou zvláštního zřetele hodnou situaci, ač dodává, že taková úvaha je zcela v dispozici správního uvážení žalovaného orgánu. Je patrné, že žalobkyni byla v zemi původu věnována seriózní lékařská péče, byla léčena prakticky obdobně jako v ČR, bylo vyhověno žádosti matky o individuální studijní přístup. Její rodinné zázemí je velmi dobré, má v případě návratu kde bydlet, rodiče jí věnují potřebnou péči, přestože je již nyní zletilá. Je tak nasnadě, že správní orgán neměl žádný důvod, proč by zjišťoval jakékoliv další skutečnosti o možnostech ruského zdravotnictví, neboť z informací žalobkyně žádná taková potřeba nevznikla. Podklady byly v tomto směru dostatečné a námitkám žalobkyně soud nemohl vyhovět. Na závěr dodává, že v žádném případě neshledal, že by postup správního orgánu mohl být posuzován jako případná libovůle v posuzování a uvažování o situaci žalobkyně.

Azylově relevantnímu zkoumání pak správní orgán věnoval, dle přesvědčení soudu, dostatečnou pozornost i v závěru svého rozhodnutí, pokud se jedná o zvážení případného ohrožení žalobkyně pro případ návratu do země původu. Zde dospěl na str. 4 – 6 napadeného rozhodnutí k jednoznačnému závěru, že pro takový

případ žalobkyně není ohrožena žádnou azylově relevantní vážnou újmou, jak popsány shora. Za tím účelem shromáždil dostatečné podklady, které také na str. 5 citoval a které jsou součástí správního spisu. Tyto byly zcela aktuálního charakteru a soud ani z těchto informací, ani z informací, podaných samotnou žalobkyní, nemohl dospět k závěru, že rozhodnutí o neudělení doplňkové ochrany je v jakémkoliv rozporu s ust. § 14a) zákona o azylu. Podmínky, upravené ust. § 14b) tohoto zákona v daném případě naplněny nejsou.

Z uvedených skutečností má soud za prokázané, že se věci žalobkyně a jejími námitkami zabýval dostatečně, žádného pochybení v postupu a závěru žalovaného neshledal, žalobu proto jako nedůvodnou v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení pak soud odůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. , když ve věci úspěšný žalovaný náhradu nákladů řízení neúčtoval.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 5. listopadu 2013

JUDr. Jana Kábrtová, v.r.
samosoudkyně